

АНАЛІЗ РИНКУ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ СТАТИСТИЧНИХ МЕТОДІВ

ANALYSIS OF THE LABOR MARKET OF UKRAINE USING STATISTICAL METHODS

УДК 331.522.4(477):311

<https://doi.org/10.32843/bses.68-13>**Савчук Т.В.**

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Василик О.Б.

к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва та маркетингу
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Костюк У.З.

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Savchuk Tetyana

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Vasylyk Oksana

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Kostyuk Ulyana

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

У статті проведено аналіз сучасного стану ринку трудових ресурсів України за допомогою різноманітних статистичних методів. Були використані такі методи: аналізу і синтезу, динаміки, структури та структурних зрушень, аналітичного згладжування за допомогою рівняння прямої, графічний тощо. Більшість виявлених тенденцій стали, зберігаються впродовж останнього часу без значних змін та повинні братися до уваги роботодавцями, кадровими агентствами під час підбору персоналу. Загалом чисельність населення України помірними темпами, але скорочується. За 30 років скорочення населення становило 10 млн жителів. Більша частина живе в міській місцевості. Жінок в Україні більше, ніж чоловіків. Проаналізовано величину середнього і медіанного віку. Виявлено, що тривалість життя жінок дещо більша, ніж чоловіків. Досліджено структуру зайнятого населення, в тому числі його розподіл за статтю і типом місцевості проживання.

Ключові слова: трудові ресурси, статистичні методи, структура населення, чисельність, середній вік, медіанний вік, тенденції, динаміка і прогноз.

В статье проанализировано современное состояние рынка трудовых ресурсов Укра-

ины с помощью статистических методов. Были использованы следующие методы: анализа, синтеза, динамики, структуры и структурных сдвигов, аналитического сглаживания с помощью уравнения прямой, графический и другие. Большинство выявленных тенденций стабильные, сохраняются в последнее время без значительных изменений и должны приниматься во внимание работодателями, кадровыми агентствами при подборе персонала. В общем численность населения Украины умеренными темпами сокращается. За 30 лет сокращение населения составило 10 млн жителей. Большая часть населения живет в городской местности. Женщин в Украине больше, чем мужчин. Проанализированы величины среднего и медіанного возраста населения. Виявлено, что продолжительность жизни несколько больше у женщин, чем у мужчин. Исследована структура занятого населения, в том числе его распределение по полу и типу местности проживания.

Ключевые слова: трудовые ресурсы, статистические методы, структура населения, численность, средний возраст, медіанный возраст, тенденции, динамика и прогноз.

The article analyzes the current state of the labor market of Ukraine using various statistical methods, such as descriptive statistics, inferential statistics and exploratory data statistics. It is statistical methods that have allowed us to more deeply identify existing trends and predict the dynamics of key indicators for the future with a sufficient level of adequacy. Some indicators have been studied for 30 years, but the main focus has been on labor market data for the last 5-6 years. Most of the identified trends have become and remain unchanged recently. In particular, when studying the structure of the population by sex and type of residence, it was found that most of the population of Ukraine lives in cities. There are almost half as many people living in rural areas. As for employment, in rural areas only a third of the population is employed, in cities also more than 2/3 of the population is recognized as unemployed. Confirming the existing stereotype, the number of women in Ukraine (on average by about 7%) exceeds the male part of the population and this situation has not changed over the past 30 years. Women in Ukraine are slightly more than 53%, while men make up 46% of country's permanent population. The most numerous are Donetsk, Dnipropetrovsk regions and Kyiv. The least residents are in Chernivtsi and Kirovohrad regions. When studying the age of labor resources distinguish between average and median age. If the mean age of the population is the weighted arithmetic mean, calculated as a result of dividing the total number of man-years (at each age) by the total permanent population, the median age is the age that divides the population into two levels by size: one – the median age, the second – older. In general, it was found that the median age is slightly lower than the average and is 41,4 years in Ukraine. In a study of differences in mean and median age by sex, it was found that in both cases in men it is 1–3 years lower than in women. People live the longest in Chernihiv, Donetsk and Luhansk regions, the least long-lived in Zakarpattia, Rivne and Volyn. The identified trends should be of interest and taken into account by potential employers when planning the development of their business.

Key words: labor market, statistical methods, structure of the population, population, average age, median age, trends, dynamics, prediction.

Постановка проблеми. Світова пандемія значно вплинула на ринок праці, на рівень зайнятості населення. Змінилися форми трудових відносин роботодавців із найманими працівниками, форми організації трудових процесів, затребувані роботодавцями компетентності, після проведених на початку карантину звільнень з'явився кадровий «голод»... Але досягнення бізнесом своїх цілей, його розвиток і ефективне функціонування зумовлене і забезпечується саме наявністю відповід-

ного кваліфікованого персоналу. Якщо до початку світового карантину вже були напрацьовані канали пошуку кадрів, шляхи їх залучення, оновлення і поповнення, то «локдаун» усе змінив. На дистанційну форму співпраці перейшов не тільки бізнес у своїй операційній діяльності, але і рекрутингові компанії; вільні незадіяні кадри на ринку шукають нові шляхи працевлаштування. Крім того, демографічна ситуація в Україні теж із роками змінюється. Всі ці тенденції і зміни слід враховувати потен-

ційним роботодавцям, кадровим і рекрутинговим агентствам під час пошуку і відбору нових кадрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження ринку трудових ресурсів постійно є актуальним і перебуває в полі наукових інтересів багатьох науковців. Трудові ресурси досліджували такі науковці, як О.А. Грішнова, Т.В. Давидюк, Д.В. Клиновий, О.В. Мельников, В.В. Покин'ючереда, Г.І. Самойленко, С.Г. Струмилін, В.В. Сьомченко, А.В. Череп, Л.Г. Чернюк, А.В. Шевчук, О.Ю. Шоляк, Д.М. Ядранський та низка інших. Віддаючи належне їх науковому доробку, слід все ж зауважити, що основну увагу у своїх дослідженнях вони приділяли оцінюванню трудових ресурсів, аналізу ефективності використання їх на підприємстві і пошуку шляхів її підвищення. Водночас дуже мало є публікацій із вивченням пропозиції ринку, складу і структури населення України тощо.

Постановка завдання. Метою цього дослідження є вивчення існуючого стану і тенденцій ринку трудових ресурсів України на основі статистичних даних за допомогою статистичних методів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Під терміном «трудові ресурси» розуміють частину працездатного населення країни, яка за своїми якостями і можливостями здатна до праці. Тому перед тим, як оцінювати величину трудових ресурсів, слід вивчити загальну чисельність населення України.

Звичайно, найточнішу оцінку кількості населення одержують шляхом проведення перепису населення. Але ця процедура є досить вартісною, передбачає велику кількість тривалих організаційних процедур, тому і проводиться не так і часто. За час незалежності в Україні був проведений тільки один такий перепис 05.12.2001 року. І хоча за рекомендаціями ООН пропонується перепис проводити через кожні 10 років, через різні причини перепису в Україні більше не було (якщо не враховувати пробний перепис, який проводився у 2019 році на невеликій частині території в вигляді експерименту). Зараз планується наступний перепис у 2023 році. За відсутності надійних фактичних даних кількість населення оцінюється аналітично. Такі розрахунки (оцінки) проводяться щомісячно станом на початок кожного місяця і щорічно станом на 1 січня на основі наявних даних з урахуванням підсумків останнього перепису населення, до яких додається кількість живонароджених і прибулих на певну територію і віднімається кількість померлих і вибулих із цієї території. Останні роки всі розрахунки проводяться без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

Статистична наука розрізняє дві категорії чисельності населення: «постійне» і «наявне» населення (таблиця 1).

Наявне населення – це чисельність осіб, які на момент реєстрації перебувають на території

певного населеного пункту, незалежно від місця їхнього постійного проживання [1]. У цю чисельність враховуються всі особи, які знаходяться на цій території, незалежно від того, скільки часу вони тут знаходяться, чи збираються тут залишатися надалі, чи враховані у списках.

Постійне населення – це чисельність осіб, які постійно, протягом тривалого часу проживають на території певного населеного пункту, незалежно від їх наявності на момент перепису [1]. Серед цих осіб враховуються люди, що постійно проживають на цій території, незважаючи на те, чи знаходяться на цей момент часу вони тут і чи враховані вони у відповідних списках.

Як свідчать наведені дані, відхилення між чисельністю наявного і постійного населення є досить незначним, щоб його брати до уваги.

Загалом бачимо, що населення України впродовж останніх тридцяти років невпинно і дуже незначними темпами, але скорочується – в середньому менш ніж на 1% в рік. І хоча це ніби і небагато, але в результаті загалом за період із 1991 року по 2020 рік фактичне зменшення населення становило 10 млн осіб, тобто 20%. Серед основних причин такого скорочення слід виділити негативні тренди з міграції (виїжджають більше, ніж повертаються) і демографії (більше осіб вмирає, ніж народжується). Анексія територій і військові дії також, звичайно, призвели до суттєвого зменшення чисельності населення. Таке значне скорочення, на нашу думку, вимагає негайної реакції держави: впровадження активної державної програми, яка хоча би призупинила цю негативну тенденцію в найближчому часі.

Незважаючи на всі заходи усунення гендерної нерівності, під час аналізу трудових ресурсів не можна ігнорувати розподіл населення за статтю, оскільки саме ця пропорція має братися до уваги під час прогнозування планів щодо набору персоналу на певні посади (рис. 1 і 2).

Метод аналітичного згладжування за допомогою рівняння прямої дає можливість підтвердити виявлені тенденції динаміки й обґрунтувати прогнозні значення на майбутнє. Розраховані параметри моделі підтверджують її адекватність, хоча і візуально видно доречність застосування саме рівняння прямої для вирівнювання.

Підтверджуючи існуючий стереотип, чисельність жінок в Україні в середньому десь на 7% переважає чоловічу частину населення, і така ситуація за останні 30 років практично не змінюється. Зменшення населення країни загалом пропорційно відображається у зменшенні чисельності обох статей. Різниця в чисельності жінок і чоловіків стало становить дещо більше 3 млн осіб, тому, на нашу думку, потенційна можливість у роботодавця найняти на роботу як жінок, так і чоловіків однакова (якщо брати до уваги тільки їх чисельність).

Відмінності між чисельністю наявного і постійного населення України

Роки	Наявне населення, осіб	Темпи росту / зниження, %	Постійне населення, осіб	Темпи росту / зниження, %	Відхилення між наявним і постійним населенням, осіб	Питома вага відхилення у загальному обсязі наявного населення, %
1991	51 944 400		51 623 547		320 853	0,62
1992	52 056 600	100,2	51 708 234	100,2	348 366	0,67
1993	52 244 100	100,4	51 870 430	100,3	373 670	0,72
1994	52 114 400	99,8	51 715 375	99,7	399 025	0,77
1995	51 728 400	99,3	51 300 431	99,2	427 969	0,83
1996	51 297 100	99,2	50 874 104	99,2	422 996	0,82
1997	50 818 400	99,1	50 400 041	99,1	418 359	0,82
1998	50 370 800	99,1	49 973 488	99,2	397 312	0,79
1999	49 918 100	99,1	49 544 808	99,1	373 292	0,75
2000	49 429 800	99,0	49 114 950	99,1	314 850	0,64
2001	48 923 200	99,0	48 663 609	99,1	259 591	0,53
2002	48 457 102	99,0	48 240 902	99,1	216 200	0,45
2003	48 003 463	99,1	47 823 108	99,1	180 355	0,38
2004	47 622 434	99,2	47 442 079	99,2	180 355	0,38
2005	47 280 817	99,3	47 100 462	99,3	180 355	0,38
2006	46 929 525	99,3	46 749 170	99,3	180 355	0,38
2007	46 646 046	99,4	46 465 691	99,4	180 355	0,39
2008	46 372 664	99,4	46 192 309	99,4	180 355	0,39
2009	46 143 714	99,5	45 963 359	99,5	180 355	0,39
2010	45 962 947	99,6	45 782 592	99,6	180 355	0,39
2011	45 778 534	99,6	45 598 179	99,6	180 355	0,39
2012	45 633 637	99,7	45 453 282	99,7	180 355	0,40
2013	45 553 047	99,8	45 372 692	99,8	180 355	0,40
2014	45 426 249	99,7	45 245 894	99,7	180 355	0,40
2015	42 929 298	94,5	42 759 661	94,5	169 637	0,40
2016	42 760 516	99,6	42 590 879	99,6	169 637	0,40
2017	42 584 542	99,6	42 414 905	99,6	169 637	0,40
2018	42 386 403	99,5	42 216 766	99,5	169 637	0,40
2019	42 153 201	99,4	41 983 564	99,4	169 637	0,40
2020	41 902 416	99,4	41 732 779	99,4	169 637	0,40

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

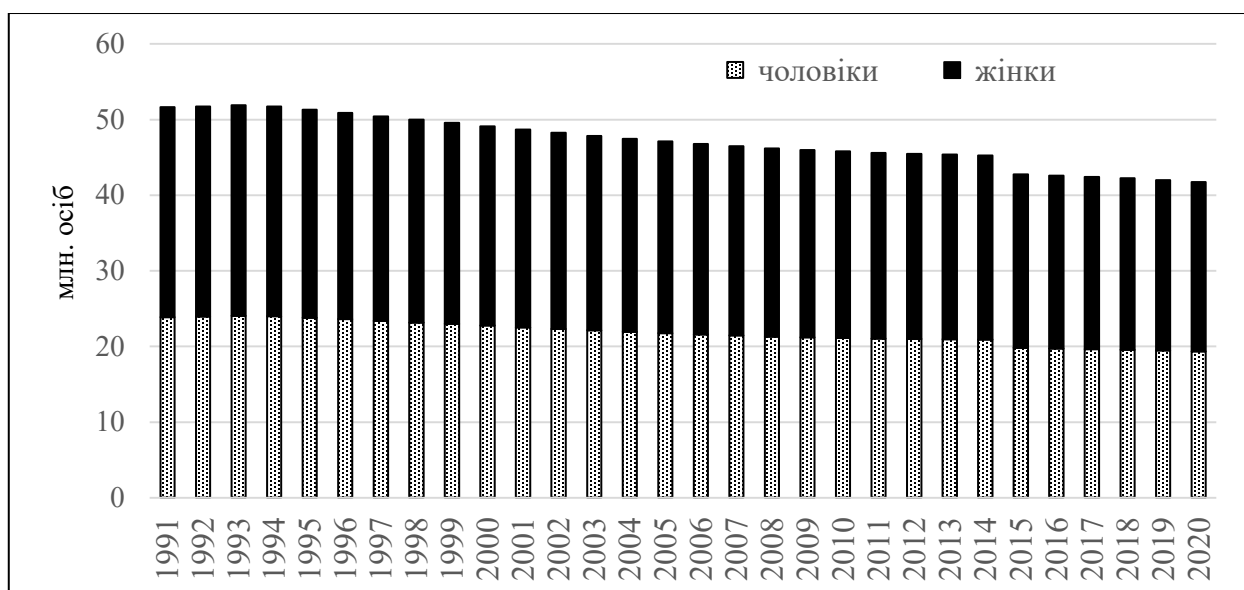

Рис. 1. Структура постійного населення за статтю станом на 1 січня, осіб

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

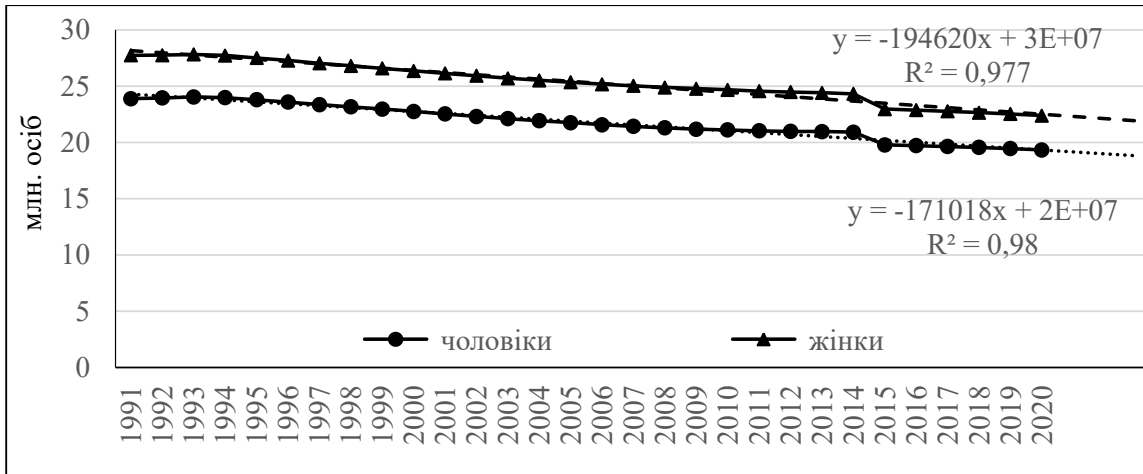

Рис. 2. Динаміка та прогноз чисельності постійного населення за статтю станом на 1 січня, осіб

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

Важливим під час підбору персоналу для роботодавця є місце проживання потенційних кандидатів, оскільки від цього можуть залежати і шляхи поширення інформації про вакансії (рис. 3 і 4).

В Україні міського населення більше. Його частка становить впродовж останніх років в середньому 67–68% і майже не змінюється. На нашу думку, малоймовірно, що значну частину місь-

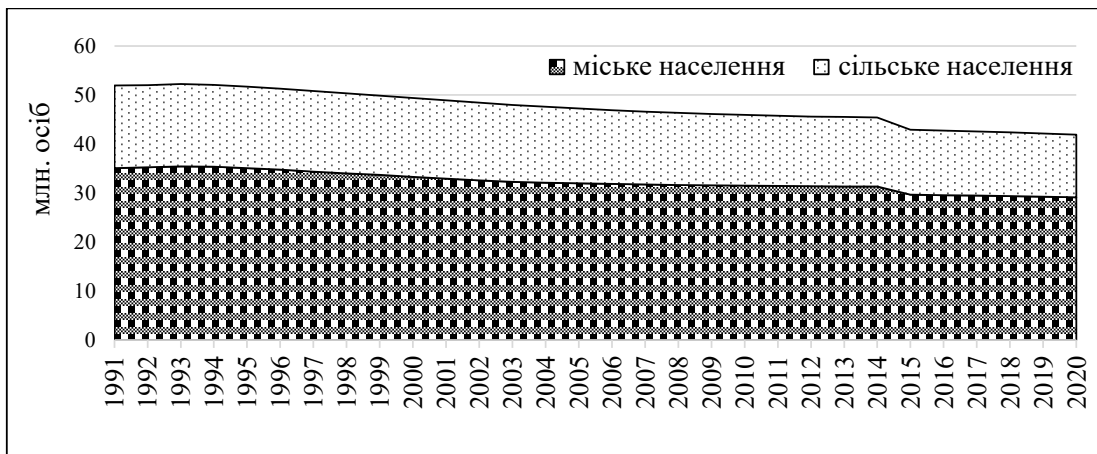

Рис. 3. Чисельність наявного населення з поділом за типом місцевості станом на 1 січня, млн осіб

Рис. 4. Структура населення за типом місцевості проживання, %

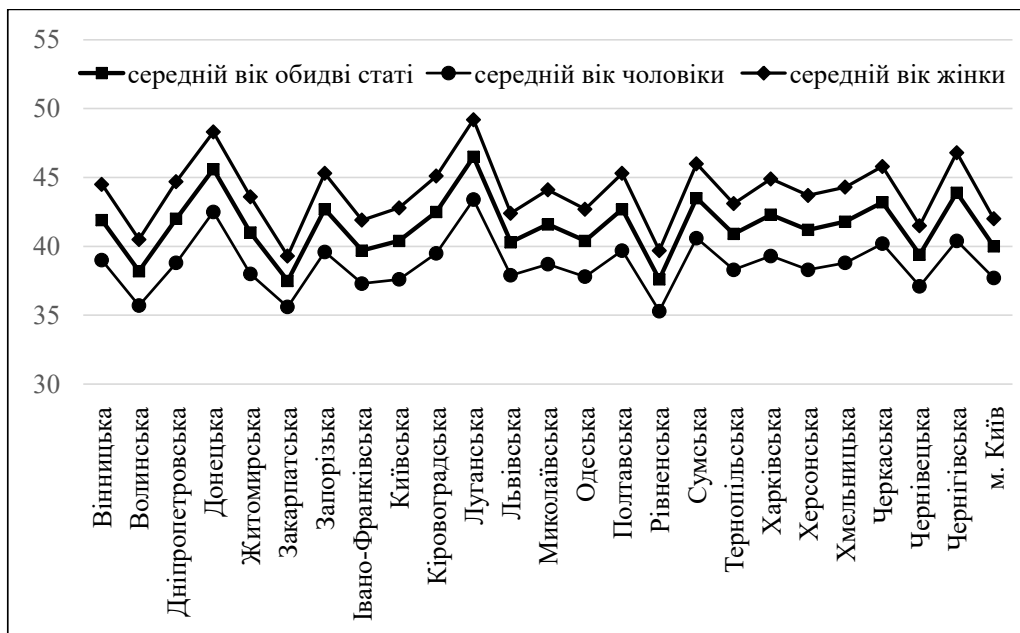
Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

кого населення вдасться залучити на вакансії в сільському господарстві. Щодо найму мешканців сіл на роботу в містах ймовірність дуже велика, оскільки в місцях проживання цієї частини населення робочих місць створено не так і багато.

Ще одним важливим чинником, який слід враховувати потенційним роботодавцям, є вік персоналу. При цьому потрібно орієнтуватись і щодо середньої тривалості життя населення загалом в Україні.

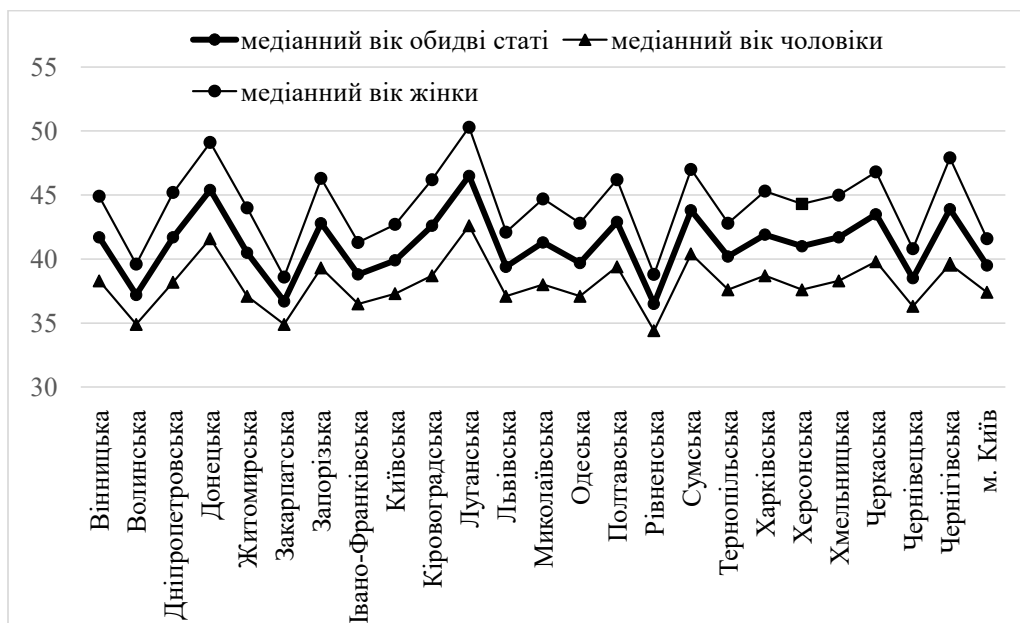
Традиційно статистична наука розрізняє два терміни: середній вік населення і медіанний вік населення. Середній вік – це середня тривалість життя в країні [1]. Медіанний вік – це вік, який поділяє населення України на дві рівні за кількістю людей частини [1]. Як середній, так і медіанний вік є різний для різних областей (рис. 5 і 6).

Загалом по Україні середній вік становить 41,8 року, жінки в середньому живуть довше – 44,3 року, чоловіки ж менше – всього 39 років. Якщо

Рис. 5. Середній вік населення в Україні станом на 1 січня 2020 року, років

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

Рис. 6. Медіанний вік населення в Україні станом на 1 січня 2020 року, років

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

Рис. 7. Розподіл наявного населення за регіонами станом на 1 січня 2021 року, %

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

найдовше живуть загалом у Донецькій і Луганській областях, то найменший середній вік у жителів Закарпатської і Рівненської областей. Найбільше довгожителів, як чоловіків, так і жінок, у Чернівецькій і Житомирській областях, найменша середня тривалість життя обох статей – у Дніпропетровській області і м. Київ.

Значення медіанного віку несуттєво, але відрізняється від середнього. Загалом по Україні медіанний вік становить 41,4 року, в тому числі для чоловіків – 38,3 року, для жінок – 44,5 року. Найбільший він знову ж у Луганській і Донецькій областях, найменший – у Рівненській і Закарпатській.

Найбільші шанси знайти потенційних працівників – у місцях із найбільшою кількістю населення і там, де найбільше безробіття.

Розподіл населення за областями по Україні неоднорідний (рис. 7).

Найбільш заселеними в Україні є Донецька, Дніпропетровська області і м. Київ. Найменше мешканців у Чернівецькій і Кіровоградській областях.

Для аналізу рівня безробіття населення використаємо дані останніх 5–6 років, оскільки тенденції за триваліший період, на нашу думку, будуть менш репрезентативними, оскільки зайнятість населення залежить від багатьох неконтрольованих чинників, таких як рівень розвитку економіки, політична ситуація в країні, міграційні процеси та інші, дія яких у різні роки може бути кардинально різною, а їх сумарний вплив із роками накопичується (таблиця 2).

Нагадаємо, зайнятими вітчизняна статистика вважає осіб віком від 15 років і старше (до

Рис. 8. Розподіл зайнятого населення за типом території проживання

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

Таблиця 2

Аналіз зайнятої частини населення України за статтю

період	усе зайняте населення, тис. ос.	в т.ч. жінки, тис. ос.	в т.ч. чоловіки, тис. ос.	питома вага зайнятих жінок, %	структурні зрушення, %	питома вага зайнятих чоловіків, %	структурні зрушення, %
2015 кв 1	15605,3	7485,4	8119,9	47,97		52,03	
2015 кв 2	15814,4	7494,4	8320	47,39	-0,58	52,61	0,58
2015 кв 3	15983	7564,2	8418,8	47,33	-0,06	52,67	0,06
2015 кв 4	15565,4	7412,4	8153	47,62	0,29	52,38	-0,29
2016 кв 1	15428	7448,7	7979,3	48,28	0,66	51,72	-0,66
2016 кв 2	15737,8	7528,6	8209,2	47,84	-0,44	52,16	0,44
2016 кв 3	15861,3	7577,1	8284,2	47,77	-0,07	52,23	0,07
2016 кв 4	15477,4	7409,1	8068,3	47,87	0,10	52,13	-0,10
2017 кв 1	15226,1	7281,2	7944,9	47,82	-0,05	52,18	0,05
2017 кв 2	15658,1	7569	8089,1	48,34	0,52	51,66	-0,52
2017 кв 3	15745	7573,6	8171,4	48,10	-0,24	51,90	0,24
2017 кв 4	15354,3	7274,9	8079,4	47,38	-0,72	52,62	0,72
2018 кв 1	15378,6	7365,2	8013,4	47,89	0,51	52,11	-0,51
2018 кв 2	15836,3	7711,7	8124,6	48,70	0,80	51,30	-0,80
2018 кв 3	16016	7700,2	8315,8	48,08	-0,62	51,92	0,62
2018 кв 4	15643,2	7539,5	8103,7	48,20	0,12	51,80	-0,12
2019 кв 1	15570,9	7476,6	8094,3	48,02	-0,18	51,98	0,18
2019 кв 2	15991,6	7640,8	8350,8	47,78	-0,24	52,22	0,24
2019 кв 3	16209,8	7657,1	8552,7	47,24	-0,54	52,76	0,54
2019 кв 4	15807,5	7501,1	8306,4	47,45	0,22	52,55	-0,22
2020 кв 1	15781,3	7549,6	8231,7	47,84	0,39	52,16	-0,39
2020 кв 2	14942,6	7117,9	7824,7	47,63	-0,20	52,37	0,20
2020 кв 3	15196,6	7245,5	7951,1	47,68	0,04	52,32	-0,04

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

* В цих даних не враховані тимчасово окуповані території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Таблиця 3

Аналіз зайнятого населення України за статтю

Період	Відношення зайнятого населення до всього постійного населення, %	Частка зайнятих чоловіків, %	Структурні зрушення, %	Частка зайнятих жінок, %	Структурні зрушення, %
2015	38,455	43,31		34,27	
2016	38,217	42,85	-0,46	34,22	-0,05
2017	38,091	42,68	-0,17	34,13	-0,09
2018	38,755	43,21	0,52	34,91	0,78
2019	39,701	44,69	1,48	35,40	0,48

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

Таблиця 4

Аналіз зайнятого населення України за типом місця проживання

Період	Відношення зайнятого до всього наявного населення, %	Частка зайнятого міського населення, %	Структурні зрушення, %	Частка зайнятого сільського населення, %	Структурні зрушення, %
2015	38,30	38,11		38,73	
2016	38,07	37,78	-0,33	38,70	-0,03
2017	37,94	37,68	-0,10	38,52	-0,17
2018	38,60	38,38	0,70	39,10	0,58
2019	39,54	39,18	0,80	40,37	1,26

Джерело: дані Державної служби статистики України <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp>

2019 року – 15–70 років), які на обстежуваному тижні працювали хоча б одну годину з метою отримання оплати чи прибутку або були тимчасово відсутні на роботі [1].

Як бачимо, тут співвідношення теж сталі. Чоловіки активніше шукають роботу, їх здебільшого охочіше беруть на роботу, а тому їх більше серед зайнятого населення – трохи більше половини. Жінки більше половини не працюєвлаштовані.

Аналіз місця проживання працюючих осіб наведено на рис. 8.

Очікувано міське населення працюєвлаштованіше. Практично на кожного зайнятого сільського жителя припадає 2 працюєвлаштованих міських. Але з цього ми не можемо зробити висновок, що у сільській місцевості більше безробітних. Як уже було виявлено вище, у сільській місцевості менше і проживає людей.

Важливою, на нашу думку, є і оцінка рівня зайнятості чоловічої і жіночої частини населення України (таблиця 3), а також міського і сільського населення (таблиця 4).

Зайнятими в Україні є майже 40% населення. Більша частина чоловічого населення є працюєвлаштованою. Серед жіноцтва майже 65% є незайнятими. Бачимо, що і тут значних коливань не спостерігається. Максимальне зрушення в структурі зайнятості чоловіків становило 1,5%, а жінок – взагалі менше 1%.

У структурі зайнятості за місцевістю проживання теж усе стабільно. Загалом виявилось, що зайнятою є більша частка сільського населення, аніж міського, хоча відмінності незначні. За аналізовані 5 років частки зайнятого населення практично не змінювались – максимальна на 1,3%.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, нами були проаналізовані основні ключові аспекти і тенденції, які характеризують ринок трудових ресурсів України і повинні враховуватись

як роботодавцями, так і найманим персоналом. Зокрема, було встановлено, що впродовж останніх років на цьому ринку відсутні значні коливання чи зміни. Загалом населення України незначними темпами, але скорочується, тому скорочуються і трудові ресурси.

Зайнятим є здебільшого міське населення. Чоловіків в Україні менше від жінок, але працюєвлаштовані вони більше. Загалом же рівень зайнятості є досить невисоким – менше 40%. Тому можна зробити висновок, що на ринку є достатня кількість незадіяних трудових ресурсів, які можуть бути залучені суб'єктами господарювання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Методологічні положення щодо статистичного аналізу чисельності та складу населення. Державна служба статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/nas/nas_04.pdf (дата звернення: 10.08.2021).
2. Населення України. Статистичні індикатори : *Державна служба статистики України*. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp> (дата звернення: 15.08.2021).

REFERENCES:

1. Metodolohichni polozhennia shchodo statystychnoho analizu chyselnosti ta skladu naseleennia. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [Methodological provisions for statistical analysis of population and composition]. Available at: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/nas/nas_04.pdf (accessed 10 August 2021).
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2021) Naseleennya Ukrayiny. Statystychni indykatory [The population of Ukraine. Statistical indicators] (unpublished) Available at: <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/Quicktables/NEW/index.asp> (accessed 15 August 2021).